

ZAKAJ IMAMO VSE MANJ OTROK?

mag. Katarina Kesič Dimic, prof. def.

(objavljeno v reviji Viva, maj 2006)

V Sloveniji že nekaj časa lahko opazujemo zanimive pojave: število novogradenj narašča, otrok v šolah je vedno manj, prosto mesto v vrtcu za otroka je velika sreča. Vsi govorijo o majhnem podmladku slovenskega naroda, zelo malo pa se naredi za to, da bi se mladim pomagalo na poti k reševanju stanovanjskega problema.

Vedno več parov se odloča za prvega otroka občutno kasneje, kot so to storili njihovi starši. Veliko parov pa ugotovi, da si otroka sploh ne želi imeti.

Želja po izobrazbi med Slovenci zelo narašča. Danes je veliko večji delež študentov na fakultetah, prav tako ljudi s končano univerzitetno izobrazbo. Že od malega naprej nas okolica uči, kako zelo pomembno je biti visoko izobražen, zato se rivalstvo začne že kmalu po vstopu v osnovno šolo. Otroci zbirajo reference za Zoisovo štipendijo in preračunavajo, katero tekmovanje jim bo doprineslo več točk. Stvar se v srednji šoli še stopnjuje, po končani fakulteti pa si veliko študentov želi vpisati magistrski študij. Vrednota je danes namreč končana izobrazba, vse manj pa družina. Ko mladi končajo študij in se zaposlijo, si mnogi zaželijo še malo »živeti« in uživati. Pri petindvajsetih so mnogi brez večjega finančnega zaledja in so tako odvisni od milosti svojih staršev. Sama opažam, da se večina mladih žensk prej odloči za otroka, če stanovanje dobijo pri starših ali partnerju (kar pomeni, da imajo doma tako veliko hišo, da mladi par dobi svoje nadstropje). Veliko težje pa je tistim, ki doma nimajo ne finančne in morda niti moralne opore. Danes poiskati primerno stanovanje je skoraj podobno hazardiranju, saj je trg z nepremičninami popolnoma neurejen in divji. Trgovanje z nepremičninami je postal donosen posel, kjer vsak želi iztržiti čim več za čim manj, mladi in neizkušeni ljudje pa pogosto postanejo tarča zlorab in izgubijo težko privarčevani denar. Zaščita kupca pred prevaro skorajda ne obstaja.

Poleg tega veliko mladih žensk po končanem izobraževanju težko dobi prvo službo, kjer pa morajo v pogodbi o zaposlitvi podpisati marsikaj, kar je protizakonito. Med

drugim jim določijo tudi datum, do katerega se zavežejo, da ne bodo rodile otroka. Po želji, da bi končno dobila službo, marsikatera podpiše pogodbo in se tako odpove svojim pravicam.

Moderna družba od današnje ženske pričakuje, da bo enakovredna moškimi, zaradi tega se marsikatera odpove rojevanju otrok. Marsikateri par pa otroke ima, saj je to nekaj samoumevnega, potem pa ni časa, da bi skrbela zanj. In tako drvimo v prepad; na eni strani ženske, ki si ne želijo otrok, na drugi strani pa tiste, ki zaradi kariere nimajo dovolj časa zanj in v šolskih klopih sedi vedno več takooklicanih hiperaktivnih otrok. Saj nič ne rečem, še vedno obstajajo zdrave, klasične družine, ki pa jih je vedno manj.

Naslednja stvar, ki se mi zdi sporna, pa so posvojitve otrok. Pari, ki si močno želijo imeti otroka in ga zaradi določenih zdravstvenih težav ne morejo imeti, čakajo na dolgih listah, kot bi čakali v vrstah za zlate palice. V Sloveniji skoraj ni otrok, ki bi bili na razpolago za posvojitve. A se nove pare kljub temu piše na dolge čakalne liste, po javnih medijih tečejo razprave, učinka pa nobenega. Kot vemo, imajo razvite države že zelo dolgo urejeno mednarodno posvojitve. V Sloveniji mednarodna posvojitve ni možna. Po poročilih lahko vsak dan poslušamo, koliko afriških otrok je umrlo zaradi lakote, že v naslednjem prispevku pa lahko slišimo, koliko parov pri nas čaka na posvojitve. Pa nič... ničesar in nikogar, da bi dva manjkajoča koščka sestavili v smotrno celoto. Smo preveliki domoljubci? Se bojimo otrok drugačne kože in druge kulture? Sicer lahko otroka posvojite na daljavo in mu plačujete šolanje in podobno, vendar menim, da nikogar, ki čaka na otroka, to ne bi popolnoma zadovoljilo.

Upanja za zvečanje slovenske populacije vsekakor niso prazna, vendar bo treba marsikaj spremeniti, tako v glavah ljudi, kot v samem sistemu.